

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет сценічного мистецтва
Кафедра режисури

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«МАЙСТЕРНІСТЬ ВЕДУЧОГО»

Галузь знань - 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність - 026 «Сценічне мистецтво»

Освітньо-професійна програма

«Режисура шоу та арт-проектів»

Рівень вищої освіти - перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Силабус склав:

Ігор СІКАЛОВ, викладач кафедри режисури ХДАК

Мова навчання – українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 2 від 28 серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри режисури

Протокол № 6 від 13 листопада 2024 р.

Завідувачка кафедри режисури Ольга ЛАЧКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету сценічного мистецтва ХДАК

Протокол № 4 від 28 листопада 2024 року

Голова ради факультету СМ Роман НАБОКОВ

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

1.	Назва дисципліни	«Майстерність ведучого»
2.	Викладач	 <p>Сікалов Ігор Андрійович Авторський профіль: http://surl.li/xnvlpw</p>
3.	Контактні дані викладача (роб. тел., E-mail)	+380993121051 sikalov1994@gmail.com
4.	Інформація про консультації / Дні занять	Графік консультацій є гнучким, за попередньою домовленістю зі здобувачем / Дні занять згідно з розкладом ihor_sikalov@xdak.ukr.education <i>код курсу в Classroom:</i> <i>Денне відділення - 3f2is2e</i> <i>Заочне відділення - seaepo</i>
5.	Логіка вивчення курсу	<p>Пререквізити: Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Основи режисури та майстерності актора», «Пластичне виховання режисера», «Музично-драматичний клас», «Історія костюму».</p> <p>Постреквізити: Знання з теоретичних основ «Майстерність ведучого» полегшують засвоєння дисциплін: «Режисура шоу та артпроектів», «Методика організації шоу та артпроектів», «Сценарна майстерність» крім того знання можуть бути використані для розробок режисерських артпроектів та при створенні (бакалаврського) творчого проекту.</p>

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна орієнтована на розкриття сутності та особливостей роботи ведучого та конферансьє, забезпечує фахову підготовку бакалаврів зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітня програма «Режисура шоу та артпроектів». Зміст курсу аналізує особливості побудови та функціонування мовного апарату, принципи гігієни голосу, розкриває специфіку сценічного мовного звуковедення, голосоутворення, вивчає норми сучасної української літературної вимови та техніку дикційної культури вимови, артикуляції, орфоєпії. Також вивчає основні теоретико-методологічні та практичні засади широкої сфери діяльності виконавців та майстрів художнього слова на естраді, святах та театралізованих видовищах, висвітлює механізм формування та принципів втілення виконавського задуму сучасних форм розмовного жанру у сценічному мистецтві. Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Основи режисури та майстерності актора», «Пластичне виховання режисера», «Історія костюма» тощо.

3. МЕТА КУРСУ

Мета дисципліни є формування професійних знань і навичок у галузі техніки сценічного мовлення, розвиток загальної мовної культури, технічне тренування мовного апарату та дихання, розвиток рухливого голосу, зняття м'язових та психологічних затисків, формування навичок самостійної роботи над різними за жанром літературними творами, формування професійної компетенції майбутнього режисера в сфері роботи над словом в сучасних шоупрограмах та артпроектах.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виразних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.

СК12. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефхівцям.

СК13. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти з метою популяризації сценічного мистецтва в широких верствах суспільства, в тому числі і з використанням можливостей театральної преси, телебачення, Інтернету.

СК15. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН08. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.

ПРН10. Обирати оптимальні художньо-виразні та технічні засоби у відтворенні креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту). Використовувати фахові знання щодо здійснення самостійних режисерських постановок (концертів, свят, шоу програм, артпроєктів тощо) під час професійної діяльності.

ПРН13. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПРН16. Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, здійснювати психологічну саморегуляцію.

ПРН21. Презентувати результати професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва, доносити до фахівців і нефаківців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, аргументацію та власний досвід.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	вибіркова компонента	
Формат курсу	денна/заочна форма навчання 3, 4, 5, 6 семестри	
Обсяг курсу	кількість кредитів – 12.0	
	ДФН	ЗФН
	загальна кількість годин	
	360 год.	
	аудиторних	
	120 год.	40 год.
	лекційних	
	40 год.	16 год.
	практичних	
	80 год.	24 год.
	самостійна робота	
240 год.	320 год.	
Технічне і програмне забезпечення / обладнання	Переносна мультимедійна система: Проектор ViewSonic VS13870 2015 р. Колонки Sven BF21R 2015 р. Переносний екран. Ноутбук Lenovo ThinkPad T480S (введення у експлуатацію – 2022 р.). Програмне забезпечення: Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71 , Libra Office 24.8.2, Open Office 4.1.15, PDF XChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Підсилювач PHONIC: max2500 Plus; Радіомікрофон SENNHEISER EW 100; Мікрофон шнуровий SM58– 2 од.; Мікрофон шнуровий SHURE BETA 58A – 1 од.; Мікрофон шнуровий SENNHEISER E 935– 2 од.; Мікшерський пультик PRESOUND STUDIOILIVE AR12 USB; Акустично комплект BIG STEREO SET 2*215-700ACTIVE; Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі	

	Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.
Форми, види навчальних занять та методи навчання (відповідно до навчального плану)	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекції /практичні. Методи: практичний метод; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; вербальний метод; наочний метод; інтерактивні методи (майстер-класи, метод проєктів).
Поточний контроль	опитування (усне); виконання практичних завдань: робота над дихальними вправами, артикуляційна гімнастика, вправи на вимову: чистомовки, швидкомовки, гекзаметрами, робота над віршами, прозаїчними та естрадними монологами, ДУБЛЮВАННЯ аудіовізуальних творів, робота над сценарними текстами в видовищах, створення іміджу ведучого; виконання завдань самостійної роботи: відпрацювання вправ на дихання, постановку голосу, артикуляцію, дикцію, орфоепію, робота над літературними творами.
Підсумковий контроль	диференційований залік - 3, 4 сем Екзамен - 5, 6 сем
Політика курсу*	Умовами опанування навчальної дисципліни: «Майстерність ведучого» є: <ul style="list-style-type: none"> ● систематичне виконання усіх поставлених завдань; ● дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); ● дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html); «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); ● запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf ● невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) ● визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

	здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf
--	--

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	зокрема				усього	зокрема			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	6	7	8	9	10	12	13
3 семестр										
Розділ 1. Основні теоретичні засади сценічної мови в роботі ведучого.										
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Майстерність ведучого». Зміст, мета та основні завдання предмета «Майстерність ведучого». Проблематика основних розділів. Огляд літератури з курсу	5	1	-	-	4	5	0,25	-	-	4,75
Тема 2. Розвиток сценічного мовлення в Україні. Вимоги до сценічної мови для професійного ведучого та шоумена	8	2	-	-	6	8	0,25	-	-	7,75
Тема 3. Орфоепічна нормативність. Наголос	11	3	-	-	8	11	0,5	-	-	10,5
<i>Всього за розділом 1</i>	<i>24</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>18</i>	<i>24</i>	<i>1</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>23</i>
Розділ 2. Техніка сценічної мови										
Тема 4. Дихання	13	1	4	-	8	13	0,5	0,5	-	12
Тема 5. Голос	13	1	4	-	8	13	0,5	0,5	-	12
Тема 6. Дикція	13	1	4	-	8	13	0,5	1	-	11,5
<i>Всього за розділом 2</i>	<i>39</i>	<i>3</i>	<i>12</i>	<i>-</i>	<i>24</i>	<i>39</i>	<i>1,5</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>35,5</i>

Розділ 3. Словесна дія. Методологічні основи розвитку мовного голосу та сценічного мовлення										
Тема 7. Дієвість мови у сценічному мовленні. Виразальні засоби словесної мови	5	1	-	-	4	5	0,5	-	-	4,5
Тема 8. Тренінг на постановку та розвиток голосу. Гекзаметр	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7
Тема 9. Дикційний тренінг. Швидкомовки та чистомовки	8	-	2	-	6	8	-	1	-	7
Тема 10. Дикційний тренінг із скакалками	8	-	2	-	6	8	-	1	-	7
Тема 11. Робота із ускладненими скоромовками та із складними текстами	8	-	2	-	6	8	-	1	-	7
Тема 12. Тренінгові вправи на голосність мови, посліл	8	-	2	-	6	8	-	1	-	7
<i>Всього за розділом 3</i>	<i>45</i>	<i>3</i>	<i>8</i>	<i>-</i>	<i>34</i>	<i>45</i>	<i>1,5</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>39,5</i>
Разом за 3 семестр	108	12	20	-	76	108	4	6	-	98
4 семестр										
Розділ 4. Теоретичні та методологічні основи ідейно-дійового, виконавського аналізу тексту з описової прози										
Тема 13. Теоретичні та методологічні основи аналізу тексту з описової прози	8	2	-	-	6	8	0,5	-	-	7,5
Тема 14. Засвоєння правил логічного розбору текстів на матеріалі уривків з описової прози	8	2	-	-	6	8	0,5	-	-	7,5
Тема 15. Сценічне втілення уривку з описової прози	16	-	6	-	10	16	-	2	-	14
<i>Всього за розділом 4</i>	<i>32</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>22</i>	<i>32</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>29</i>
Розділ 5. Методика роботи над віршами інтимної та філософської лірики										

Тема 16. Теоретико-методологічні основи у роботі над віршами як одним із жанрів літературних творів	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7
Тема 17. Опановування методикою роботи над віршами інтимної та філософської лірики	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7
Тема 18. Аналіз віршованого тексту у поєднанні його змісту і форми	7	1	-	-	6	7	1	-	-	6
Тема 19. Опановування мистецтвом читця віршів інтимної та філософської лірики	12	-	4	-	8	12	-	2	-	10
Тема 20. Методи, форми та стильові особливості при виконанні віршів зі сцени	8	-	2	-	6	8	-	1	-	7
<i>Всього за розділом 5</i>	<i>43</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>32</i>	<i>43</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>-</i>	<i>37</i>
Разом за 4 семестр	75	9	12	-	54	75	4	5	-	66
5 семестр										
Розділ 6. Робота читця над сатиричними та гумористичними творами. Художнє втілення естрадного монологу (stand up)										
Тема 21. Жанрові особливості сатиричних творів	5	1	-	-	4	5	1	-	-	4
Тема 22. Особливості роботи читця над сатиричними творами. Літературний розбір естрадного монологу (stand up)	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7
Тема 23. Словесна дія в роботі над гумористичними та сатиричними творами	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7
Тема 24. Специфіка виконання естрадного монологу (stand up)	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7

Тема 25. Пошук характерності та пристосувань	8	-	2	-	6	8	-	2	-	6
Тема 26. Особливості спілкування читця з аудиторією	8	-	2	-	6	8	-	2	-	6
Тема 27. Втілення авторського та виконавського задумів	12	-	4	-	8	12	-	2	-	10
<i>Всього за розділом 6</i>	<i>57</i>	<i>7</i>	<i>8</i>		<i>42</i>	<i>57</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>47</i>
Разом за 5 семестр	57	7	8		42	57	4	6	-	47
6 семестр										
Розділ 7. Методика та особливості роботи ведучого										
Тема 28. Витоки виникнення професії ведучого та конференсьє. Види конференсу	8	2	-	-	6	8	1	-	-	7
Тема 29. Методика роботи ведучого з режисерами, сценаристами та організаторами	8	2	-	-	6	8	0,5	-	-	7,5
Тема 30. Специфіка роботи ведучого (церемоніймейстера) при проведенні державних протокольних свят, весілля, жалобних заходів тощо	26	2	10	-	14	26	0,5	2	-	23,5
<i>Всього за розділом 7</i>	<i>42</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>26</i>	<i>42</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>38</i>
Розділ 8. Специфічні особливості роботи ведучого у тематичних масових заходах (шоу та артпроектах, святах)										
Тема 31. Особливості проведення концертних програм та конкурсно-розважальних програм	26	2	10	-	14	26	0,5	2	-	23,5
Тема 32. Особливості проведення артпроектів, презентацій, виставок, онлайн-проектів	26	2	10	-	14	26	0,5	1	-	24,5

Тема 33. Особливості проведення проєктів просто неба та шоупрограми	26	2	10	-	14	26	1	2	-	23
<i>Всього за розділом 8</i>	<i>78</i>	<i>6</i>	<i>30</i>	<i>-</i>	<i>42</i>	<i>78</i>	<i>2</i>	<i>5</i>	<i>-</i>	<i>71</i>
Разом за 6 семестр	120	12	40		68	120	4	7		109
Усього	360	40	80		240	360	16	24	-	320

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

3 семестр

- виконання практичного завдання – 30 балів
- робота над диханням//ускладненими швидкомовками та зі складними текстами – 10 балів (2 теми по 5 балів).
- виконання завдання самостійної роботи – 30 балів
- підсумковий контроль – залік максимально - 30 балів

4 семестр

- виконання практичного завдання – 30 балів
- робота над сценічним втіленням уривка з описової прози, художнє читання вірша зі сцени – 10 балів (2 теми по 5 балів).
- виконання завдання самостійної роботи – 30 балів
- підсумковий контроль – залік максимально - 30 балів

5 семестр

- виконання практичного завдання – 20 балів
- виконання завдання самостійної роботи – 30 балів
- робота над виконанням естрадного монологу (stand up), гуморески – 10 балів (2 теми по 5 балів).
- підсумковий контроль – екзамен - 40 балів

6 семестр

- виконання практичного завдання – 20 балів
- виконання завдання самостійної роботи – 30 балів
- робота над сценарними текстами при проведенні державних протокольних свят, церемоніалу, весілля тощо – 10 балів (2 теми по 5 балів).
- підсумковий контроль – екзамен - 40 балів

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі освіти

<i>3 семестр</i>													
Поточна успішність											Залік	Всього	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		T12	
2	2	2	11	6	6	3	3	7	7	13	8	30	100

<i>4 семестр</i>									
Поточна успішність								Залік	Всього
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20		
3	8	14	4	4	4	14	19	30	100

<i>5 семестр</i>								
Поточна успішність							Екзамен	Всього
T21	T22	T23	T24	T25	T26	T27		
2	2	3	8	5	5	5	40	100

<i>6 семестр</i>							
Поточна успішність						Екзамен	Всього
T28	T29	T30	T31	T32	T33		
3	2	10	5	6	4	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ / ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ за даним курсом не передбачено

10. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Хід виконання роботи (питання, які будуть розглянуті на занятті)	Рекомендована література	Кількість балів, які може отримати здобувач
II курс			
3 семестр			
Розділ 2. Техніка сценічної мови			
Тема 4. Дихання.	<p>1. Роль дихання для сценічного мовлення.</p> <hr/> <p>2. Будова дихальної системи людини. Зняття м'язових затисків. Практичне засвоєння правильної статури.</p> <hr/> <p>3. Типи дихання. Фонаційне дихання. Засвоєння комбінованого черевногрудного (діафрагмального) типу дихання.</p>	1,2,6,7	9
Тема 5. Голос.	<p>1. Визначення та закріплення центру голосу.</p> <hr/> <p>2. Зняття м'язових затисків органів, що утворюють мову.</p> <hr/> <p>3. Укріплення м'язової мускулатури.</p> <hr/> <p>4. Використання скакалки для напрацювання «опорного» звучання.</p>	6,9	4
Тема 6. Дикція.	<p>1. Артикуляційна гімнастика для губ, язика, нижньої щелепи.</p> <hr/> <p>2. Вплив роботи гортані та артикуляційного апарату на процес звукоутворення. Зняття затиску гортані.</p> <hr/> <p>3. Вимова голосних звуків. Вимова приголосних звуків.</p>	6,7,9,18	4
Розділ 3. Словесна дія.			
Методологічні основи розвитку мовного голосу та сценічного мовлення			
Тема 9. Дикційний тренінг. Швидкомовки та чистомовки.	<p>1. Вивчиння на пам'ять 5 швидкомовок.</p> <p>2. Тренування йотованих звуків, подвоєних приголосних.</p> <p>3. Дикційний тренінг на базі ускладнених звукосполучень.</p>	2,9,18	4
Тема 10. Дикційний тренінг зі скакалками.	<p>1. Розвиток фонаційного дихання в статистиці та в русі.</p> <hr/> <p>2. Використання скакалок, м'ячиків, тренувальних паличок</p>	1,2	4

	у роботі над складними скоромовками в русі, на утримання «опорного» звучання, потім у статистиці з різними задачами, підтекстами.		
Тема 11. Робота з ускладненими швидкомовками та зі складними текстами.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тренінг на координацію дихання і звучання у статистиці та в русі. 2. Голосові недоліки та шляхи їх усунення. 3. Мовна аритмія. Визначення індивідуального характеру мовної аритмії. Індивідуальне тренування голосу, дихання та дикції. 4. Тренування дихання та мовного апарату здобувача вищої освіти в роботі з текстовим матеріалом (невеликі вірші, приказки, загадки, скоромовки) у статистиці та з активним фізичним навантаженням. 	7,13,14	10
Тема 12. Тренінгові вправи на голосність мови, посліл.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Удосконалення правильної вимови та дикції. 2. Дикційний тренінг на базі ускладнених звукосполучень. 3. Закріплення вірної вимови голосних та приголосних звуків. 4. Темп і ритм звучання. Три темпи звучання (повільний, середній, швидкий). Наголоси: правила наголошування слів. 	6,7,9,18	5
II курс			
4 семестр			
Розділ 4. Теоретичні та методологічні основи ідейно-дійового, виконавського аналізу тексту з описової прози			
Тема 15. Сценічне втілення уривка з описової прози.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Логічна та художня перспектива мовлення, подія, поняття «наскрізна дія», «словесна дія». 2. Авторська мова та мова персонажів. 3. Передача дій і думок через пряму мову персонажа та оповідача (автора). 4. Засвоєння елементів словесної дії в роботі з описовою прозою. 	18,20	15
Розділ 5. Методика роботи над віршами інтимної та філософської лірики			

Тема 19. Опанування мистецтвом читця віршів інтимної та філософської лірики.	1. Робота з віршовим текстом будь-якого поетичного жанру 2. Елементи словесної дії в роботі над віршем. 3. Особливості читання громадянської, інтимної, філософської та пейзажної лірики. 4. Створення образу оповідача і характер персонажа.	5,6,7,8	10
Тема 20. Методи, форми та стильові особливості при виконанні віршів зі сцени.	1. Віршові паузи, цезури, перенесення. 2. Співвіднесення словесної дії з інтонаційною ритмікою вірша. 3. Інтонаційно-логічна виразність у віршовій формі.	5,6,7,8	15
III курс			
5 семестр			
Розділ 6. Робота читця над сатиричними та гумористичними творами. Художнє втілення естрадного монологу (stand up)			
Тема 25. Пошук характерності та пристосувань.	1. Розробка «біографії», ідейно-тематичного аналізу твору. 2. Використання багатообразних методів і принципів логічного розгортання матеріалу. 3. Створення мовних характеристик образу героя та образу оповідача автора, а також відношення автора до героїв. 4. Пластична виразність актора-оповідача.	8, 22	3
Тема 26. Особливості спілкування читця з аудиторією.	1. Закони публічного виступу – культура слова (ясність, образність, психологічна підготовка). 2. Прийом взаємодії інтересів аудиторії, прийом персоніфікації, прийом проблемної ситуації.	7,9,13	3
Тема 27. Втілення авторського та виконавського задумів.	1. Опанування запропонованими обставинами. 2. Використання позамовних засобів: жести, міміки, ритму, характеру дихання. 3. Пошук засобів художньої виразності в роботі над естрадним монологом. 4. Зовнішній вигляд виконавця.	2,9,18	8
6 семестр			

Розділ 7. Методика та особливості роботи ведучого.			
Тема 30. Специфіка роботи ведучого (церемоніймейстера) при проведенні державних протокольних свят, весілля, заходів тощо.	1. Види державних свят. 2. Особливості проведення державних свят та церемоній нагородження. 3. Специфіка роботи з державною владою та організаторами державних свят.	1,8,10	8
Тема 31. Особливості проведення концертних програм та конкурсно-розважальних програм.	1. Принципи побудови концертної програми. 2. Специфічні особливості ведучого концерту. 3. Інтерактивність в концертних програмах та конкурсно-розважальних програмах. 4. Робота ведучого над конкурсами в розважальних програмах.	9,13	2
Тема 32. Особливості проведення артпроектів, презентацій, виставок, онлайн проєктів.	1. Принцип проведення презентацій, виставок та онлайн проєктів. 2. Головні характеристики ведучого артпроектів. 3. Імпровізація в проведенні презентацій, виставок та онлайн проєктів.	8,9,20	3
Тема 33. Особливості проведення проєктів просто неба та шоупрограми.	1. Види та форми проєктів просто неба. 2. Імідж та образ ведучого в заходах просто неба та в шоупрограмах	8,9,10,14	3
Усього			110

11. ПИТАННЯ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва	Кількість балів, які може отримати здобувач
1.	Узагальнення наукових та методичних джерел, підготовка до практичних занять	2
2.	Уточнення термінології та з'ясування основних вимог до сценічної мови для професійного ведучого та шоумена.	2
3.	Закріплення правил вимови голосних та приголосних звуків. Наголоси: правила наголошування слів.	2
4.	Робота над початковими вправами для дихання. Вивчення основ системи Стрельнікової.	2
5.	Відпрацьовування звукоутворення: постановка голосу ведучого. Уточнення над вправами резонаторно-артикуляційного тренінгу. Виховання фонематичного слуху.	2

6.	Закріплення вірних артикуляційних позицій. Робота над виправленням мовних недоліків і усуненням дикційних вад (сигматизмів, ротацізмів).	2
7.	Освоєння навичок дійового, інтонаційно-логічного аналізу тексту. Засвоєння елементів словесної дії в роботі над текстом. Транскрибування тексту.	3
8.	Знайомство з особливостями структури гекзаметру, поняттями - цезури, художньої перспективи тощо. Розвиток звуковисотного, динамічного, темпо-ритмічного діапазону голосу.	3
9.	Набуття навичок через дикційний тренінг складних артикуляційних сполук в різному темпоритмі. Робота з гекзаметром в різних комбінаціях темпу, висоти й тембру звучання.	3
10.	Відпрацювання комплексу прав зі скалками на звуки «Л», «Р», «В», «У», «Д», «Т», «С», «Ш».	3
11.	Робота над ускладненими швидкомовками та чистомовками у середньому і швидкому темпі.	3
12.	Опанування вправами на голосність мови, посыл з використанням рухів (біг, перевертання, стрибки через перешкоди), збереження голосу під час складних фізичних прав. Використання скалки для напрацювання «опорного» звучання.	3
13.	Обрати текст описової прози для власного репертуару. Сформулювати і донести «бачення» автора. Усвідомити поняття «архітектоніка», «надзавдання», «наскрізна дія».	3
14.	Опанувати виконавчими навичками читання тексту від першої особи (в позиції «Я» (оповідач) у запропонованих обставинах. Опанування навичками смислового аналізу: виділенням смислового центру мовного ланцюга фрази, тексту в цілому.	3
15.	Підготувати для виступу на сцені текст описової прози з виразними художніми засобами. Створити літературну композицію.	4
16.	Засвоєння здобувачем освіти віршові розміри - двоскладові та трискладові: ямб, хорей, дактиль, амфібрахій, анапест.	4
17.	Опанувати ритмічними законами вірша, такими елементами, як «словесна дія», «віршодія», «внутрішній монолог», «підтекст».	4
18.	Обрати віршований текст для власного репертуару. Зробити логічний аналіз вірша.	4
19.	Підібрати 10 авторів вітчизняної або світової поезії. Розкрити особливості читання інтимної, філософської та пейзажної лірики.	4
20.	Підготувати для виступу на сцені вірш з виразними художніми засобами, методами, формами та стильовими особливостями. Створити поетичну композицію.	4
21.	Робота над звуковисотним, динамічним, темпо-ритмічним діапазоном. Вправи на звучання в різних регістрах, силу звучання, різку зміну темпу і ритму.	2
22.	Обрати текст естрадного монологу від першої особи для власного репертуару.	2
23.	Проникнути в авторський задум, зробити логічний аналіз тексту. Розкрити особливості стилістики автора.	3
24.	Розкрити дійову лінію як по зовнішній (сюжетній), так і по лінії внутрішній (психологічній).	3
25.	Створити художній образ героя з естрадного монологу, підібрати виразні засоби для номера.	2

26.	Визначити співвідносити поняття «маска», «образ», «імідж».	2
27.	Підготувати для виступу на сцені естрадний монолог з виразними художніми засобами, методами, формами та стильовими особливостями. Створити номер розмовного жанру.	2
28.	Набуття навичок через вправи на різку трансформацію голосу. Закріплення навичок звучання в різних регістрах.	3
29.	Робота над мовно-голосовою характеристикою персоніфікованого ведучого чи конферансьє у програмах.	2
30.	Пошук сценаріїв протокольних заходів та церемонії. Основні правила складання державних свят та програм. Робота ведучого над церемоніалом.	2
31.	Художнє читання театралізованих сценаріїв та конкурсно-розважальних програм. Вивчення основні правила проведення концертів та конкурсно-розважальних програм. Робота ведучого над механікою конкурсу.	2
32.	Опанувати спосіб налагодження контакту з глядачем на артпроектах, через інтерактивність, імпровізацію і руйнування «четвертої» стіни.	3
33.	Робота ведучого над сценаріями просто неба та шоупрограм. Складання іміджу та образу ведучого.	2
	Усього:	90

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО ЗАЛІКОВОГО ТЕСТУВАННЯ

3 семестр

1. Важливість тренінгу для мовного апарату у роботі ведучого.
2. Розвиток сценічного мовлення в Україні.
3. Характеристика органів мовлення.
4. Артикуляція приголосних звуків.
5. Вимоги до сценічної мови для професійного ведучого та шоумена.
6. Орфоепічна нормативність. Наголос.
7. Артикуляція голосних у вимові ведучого.
8. Дихання як основа голосу.
9. Методика виведення голосу.
10. Дикційний тренінг у роботі ведучого.
11. Основні проблеми затиску в голосі ведучого.
12. Функціональні стилі в українській сценічній мові.
13. Артикуляційна гімнастика в опановуванні чіткою дикцією.
14. Розподіл дихання у роботі ведучого.
15. Основні проблеми культури мовлення у вихованні майбутніх режисерів, читців, ведучих шоу.
16. Артикуляційна постановка приголосних звуків у вимові ведучого.
17. Голос та його особливості в роботі ведучого.
18. Постановка розмовного голосу ведучого.
19. Традиційні та сучасні дихальні технології.
20. Основні проблеми затиску в тілі ведучого.
21. Будова мовного апарату.
22. Активізація головного та грудного регістрів.
23. Розвиток діафрагмально-реберного типу дихання.

** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено публічне виконання твору зазначеного темою семестру.*

4 семестр

1. Художнє втілення прозового уривка описового характеру
2. Інтонційно-логічна виразність у віршовій формі.
3. Темп і ритм звучання. Три темпи звучання
4. Акустичні властивості звуків: сила, висота, гучність, тембр, тривалість.
5. Розділові знаки та інтонація.
6. Пауза, їх різновиди та роль в усному мовленні.
7. Гекзаметр в практичній роботі над виховання мовного голосу.
8. Голос та його особливості.
9. Розвиток гнучкості, витривалості та «польотності» голосу в індивідуальних та парних вправах.
10. Постановка розмовного голосу.
11. Виховання голосу та гігієна голосового апарату.
12. Теоретичні та методологічні основи аналізу тексту з описової прози.
13. Засвоєння правил логічного розбору текстів на матеріалі уривків описової прози.
14. Аналіз тексту: тема та ідея твору, жанрова особливість, композиція та сюжет.
15. Передача дій і думок через пряму мову персонажа та оповідача (автора).
16. Діапазон голосу. Регістри.
17. Віршоване мовлення: системи віршування, поетичні жанри, особливості драматургії віршового твору.
18. Тренування тихого опорного звучання в різних пластичних положеннях і темпоритмічних змінах.
19. Елементи словесної дії в роботі над віршем.
20. Робота над композиційною побудовою літературного твору.

** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено публічне виконання твору зазначеного темою семестру.*

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ТЕСТУВАННЯ

5 семестр

1. Що таке сатиричний та гумористичний твір? Які їхні основні особливості?
2. Робота артиста над гуморескою.
3. Опанування авторського тексту: опанування законами перетворення авторського тексту на живу словесну дію.
4. Основні принципи роботи над естрадним монологом.
5. Пошук засобів художньої виразності, створення мовної характеристики персонажу в роботі над естрадним монологом.
6. Які основні засоби комічного використовуються в сатиричних та гумористичних текстах?
7. Які голосові та інтонаційні засоби допомагають ефективно передати гумор у тексті?
8. Як правильно аналізувати сатиричний чи гумористичний твір перед його виконанням?
9. Роль пауз, темпу та ритму у виконанні гумористичних і сатиричних творів.
10. Яке значення має акторська імпровізація під час проведення репетиції для втілення образу в естрадному монолозі на сцені.
11. Яка специфіка поєднання слова та жесту виконавця в концертній творчості.
12. Що таке літературна естрада?
13. Дати визначення та характеристику поняття “логічний акцент літературного матеріалу”.
14. Надати характеристику розмовному жанру “фейлетон”.
15. Які визначення жанру буриме?
16. У чому полягають особливості скетчу?
17. Дати визначення жанру мовної пародії.

18. Що спільного та відмінного між мистецтвом удавання та мистецтвом переживання під час роботи над естрадним монологом?

** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено публічне виконання твору зазначеного темою семестру.*

6 семестр

1. Витоки виникнення професії ведучого та конференсьє.
2. Особливості проведення артпроектів, презентацій, виставок, онлайн проектів.
3. Види конференсу.
4. Специфіка роботи ведучого (церемоніймейстера) при проведенні державних протокольних свят.
5. Інтерактивність – основа майстерності ведучого.
6. Специфіка роботи ведучого (церемоніймейстера) при проведенні жалобних заходів.
7. Імідж, зовнішній вигляд, образ ведучого.
8. Особливості проведення концертних програм та конкурсно-розважальних програм.
9. Методика роботи ведучого з режисерами, сценаристами та організаторами.
10. Прийоми й особливості живого спілкування з аудиторією.
11. Персоніфікація ведучого.
12. Специфіка роботи ведучого (церемоніймейстера) при проведенні весілля.
13. Особливості роботи ведучого в артпроектах просто неба та шоупрограми.
14. Діалектне мовлення: традиції, характерність у звучанні.
15. Які основні принципи оголошення артистів?
16. Робота зі звуковою апаратурою та мікрофоном.
17. Головні характеристики професійного ведучого.
18. Імпровізація, як основний метод роботи ведучого в івентпроектах.
19. Які існують види налаштування аудиторії розважальних закладів?
20. Основні складові елементи ведення концерту.

** Крім виконання тесту, який оцінює теоретичні навчальні здобутки передбачено публічне виконання твору зазначеного темою семестру.*

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДО КУРСУ

Обов'язкова

1. Баннік В.М. Сценічна мова. Навчальний посібник для студентів учбових закладів культури і освіти, шкіл мистецтв, керівників колективів художнього слова. Олександрія, 2007. 140 с.
2. Важнюва Л. А. Скоромовки в мовному тренінгу (Практикум зі сценічної мови) : Навч. посібник. Харків : Колегіум, 2015. 172 с.
3. Грінік Т. Л. Віршована форма в сценічній мові. Засоби підвищення віршової виразності у роботі над жанром, родом, видом, формою віршування : навч. - метод. посібник зі сценічної мови. Харків : Вид-во “Естет Принт”, 2019. 120 с.
4. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с.
5. Євдокимова В.Д. Тренінги у системі виховання техніки мовлення: навч.посіб. – практ.для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. [Текст] / Віра Дмитрівна Євдокимова; Луган. держ.і н-т культури і мистецтв. – Луганськ: Промдрук, 2011.- 160 с.
6. Зайцев В.П. Майстерність артиста і ведучого: навч. посібник. – Київ : НАКККіМ, 2016. – 234 с.

7. Ігнатюк М. М., Сулятицький М. І. Свічадо зореслова : Посібникхрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 532 с.
8. Кукуруза Н.В. Майстерність ведучого: Навчальний посібник [Текст] / Н.В.Кукуруза. – Івано-Франківськ, 2010. – 176 с.
9. Овчиннікова А.П. П'ять кроків до гарної мови: Мовна комунікація: техніка мовлення/ За ред. А.Ю. Цофнаса. 2-ге вид., доп. Одеса: Фенікс, 2008. 192 с.
10. Степанець Л.І. Техніка сценічної мови: навч.-метод. посібник. – Рівне, 2004.
11. Стихун Л.П. Сценічна мова: техніка та художнє читання. Навч. посібник. – Рівне: РДГУ, 2006.
12. Стихун Л.П., Стихун Н.В. Виразні засоби у мовному спілкуванні актора і читця: навч.посібник. – Рівне: РДГУ, 2008.
13. Стихун Л.П., Стихун Н.В. Сценічна мова: мистецтво публічного виступу. Методичні рекомендації для студентів І курсів напряму підготовки „Театральне мистецтво”. - Рівне: РДГУ, 2008. – 42 с.
14. Шейко Ю. П. Пошук живого слова : навч. посібник з подолання проблем сценічної мови. Харків : Колегіум, 2011. 187 с.

Допоміжна

15. Барна Н. В. Іміджелогія : навч. посібник для дистанційного навчання / Н. В. Барна ; за наук. ред. В. М. Бобика. – Київ : Університет «Україна», 2007. - 217 с.
16. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с., іл.
17. Набоков Р.Г. Сутність та специфіка роботи ведучого (конферансьє, церемоніймейстер, МС та шоумен). Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури та інформаційної політики України, Харк. держ. акад. культури — Харків, 2021 – Вип.74. – С.61-65.
18. Набоков Р.Г. Церемоніймейстер: сутність та специфіка роботи //Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції та європейська інтеграція: матеріали всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів та студентів. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2022. С. 56-62.
19. Старшой О. М. (2020). Конферанс в сучасній українській естраді: проблеми та перспективи. Мистецтвознавчі записки, с. 242 – 246.
20. Хлистун О. Діяльність шоумена як професія, мистецтво і покликання. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Сценічне мистецтво вип. 4* Київ, 2021, С. 132-141.
21. Щербакова Г. М. Нові тенденції в весільному ритуалі сучасної України. *Культурологічний альманах № 13*, Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020, С. 110.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Аудіо- та відеозаписи (масові театралізовані видовища та вистави (архів кафедри режисури ХДАК);
2. Комп'ютерні презентації
3. Бібліотека Харківської державної академії культури Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>